

Изх. номер: А 295/ 12 .12.2016

Вх. № КП62-639-00-1
ДАТА: 13.12.2016г.

ДО
Г-Н СТЕФАН ГЕОРГИЕВ КЕНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО ПОЛИТИКИТЕ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

**ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА АСОЦИАЦИЯТА
НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА**

ОТНОСНО: Преподавателската дейност в българските неделни училища в чужбина да се зачита за учителски стаж, като се осигури възможност на работещите в българските неделни училища, регистрирани в системата на МОН, да внасят осигурителни вноски по българското законодателство, включително и такива за Учителския пенсионен фонд.

Уважаеми народни представители,

Български училища в чужбина, обединени в АБУЧ (Асоциация на българските училища в чужбина), се обръщаме към Вас по повод заседанието на Вашата Комисия на 14.12.2016 г. на тема: „Проблеми, свързани с признаването на осигурителния стаж на учителите в българските неделни училища в чужбина“, и споделяме с Вас нашето становище по въпроса за признаване на преподавателската дейност в българските неделни училища в чужбина за учителски трудов стаж.

Значението на съхраняването и разпространението на българския език и знанията за България за националната сигурност на страната налага институциите, които я осъществяват, да бъдат съставна част от нейната образователна система, с логично следствие съответно преподавателската дейност в българските неделни училища в чужбина да се зачита за учителски стаж в България.

За да се признае за учителски трудовият стаж, положен на длъжност „учител“, „възпитател“, „директор“ или „заместник-директор“, този стаж трябва да е придобит в учебни и възпитателни заведения, създадени по реда на Закона предучилищното и училищното образование (Закона за народната просвета).

Учителски стаж е и осигурителният стаж на лицата, заемщи длъжности по списък, утвърден от министъра на образованието и науката, съгласуван с управителя на Националния осигурителен институт, ако отговарят на изискванията на заемане на длъжността учител или възпитател, съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност и са изпълнили пълната норма за задължителна преподавателска работа.

Пълните норми на задължителна преподавателска работа са утвърдени с нормативен акт за съответните длъжности в отделните видове и степени училища и учебни и възпитателни заведения.

Постановление № 334 на МС от 08.12.2011 г. регламентира както кадровото осигуряване на българските неделни училища в чужбина с педагогически специалисти, така и учебните им планове. МОН признава и „компетентностите, придобити след успешно завършено обучение по учебните предмети „Български език и литература“, „История и цивилизации“ и „География и икономика“ в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, осъществени от финансирани при условията и по реда на този закон организации на българи, живеещи извън Република България“ (т.е. българските неделни училища в чужбина), чрез издаване на официални удостоверения за завършено обучение в края на всяка учебна година и електронно отразени в регистъра на МОН. Дейността на българските неделни училища в чужбина се подпомага, както и досега, от държавния бюджет.

В допълнителни разпоредби на Закона е предвидено, че българските държавни училища в чужбина се откриват и дейността им се организира от МОН.

За съжаление българските неделни училища в чужбина не бяха институционализирани в Закона за предучилищното и начално образование, но по-голямата част от тях са лицензирани от МОН по Постановление № 334 на МС от 08.12.2011 г. Общият брой на български неделни училища в чужбина, регистрирани в момента в МОН е 296 ! (срещу 2 държавни училища в чужбина).

От 2011 г. голяма част от тях са лицензирани по Постановление № 334 на МС, благодарение на което те са **неделима част от образователната система на България**. В този смисъл е логично да се приеме, че **работещите в тях преподаватели и ръководители също са част от системата и в този смисъл положеният от тях труд би трябвало да се счита за учителски трудов стаж**.

Следователно необходим е само нормативен акт, с който МОН да регулира пълните норми за признаване на учителския трудов стаж и в нашите училища.

Според доклада на МОН от месец април 2016 г. над 20 000 деца са обхванати в нашите училища, което означава, че приблизително 2000 учители работят за запазване на родния език сред децата от български произход живеещи зад граница. Повечето от тези преподаватели работят от дълги години в училища, първоначално създадени, за да се запази и поддържа езика, а по - късно от 2008 г. лицензирани от МОН по програма „Роден език и култура зад граница“, а сега вече и по ПМС № 334.

Нашите предложения:

1. Междудържавни споразумения – според нас трудно осъществимо и то в неопределено бъдеще;

2. Включване в закона – това е най-добрият вариант, но пропуснатата възможност;

За съжаление годините минават и нашите учители остават с повече от 8 (според регистрацията към МОН) непризнати учебни години.

3. В трудовото законодателство има един термин „външни лектори“. На тези лектори работещи в страната (България), от 1 януари 2009 год. се признава за работен ден всеки ден с изработени 4 часа. А на отработен месец - определен брой дни отпуска, която също се зачита за трудов стаж.

Според регламента на МОН нашата учебна година е от 32 до 36 седмици и не по-малко от 4 учебни часа дневно.

В България „външните лектори“ се обявяват от директора на училището в НОИ в определен срок. За нас би могло заедно с информацията, която подаваме в началото на

учебната година да се включва списък с желаещите да се осигуряват в България и след одобрение, МОН да го изпраща в НОИ.

4. Да се използва моделът за признаване на трудовия стаж в частните училища на територията на страната.

5. Да се осигури възможност на работещите в българските неделни училища, регистрирани в системата на МОН, да внасят осигурителни вноски по българското законодателство, включително и такива за Учителския пенсионен фонд.

Уважаеми дами и господа, разчитаме на Вашата подкрепа и от името на Управителния съвет на АБУЧ предварително Ви благодаря.

С уважение,

Д-р Ирина Ботева-Владикова

председател на Асоциацията на българските училища в чужбина

